

C.H. Mackintosh

Gods genade en Gods regering

Genesis 3 e.a.p.

Dit is een onderwerp waaraan weinig aandacht wordt besteed, terwijl het toch heel belangrijk is. Vele teksten over de goddelijke voorzienigheid zijn alleen maar te verklaren door het grote verschil tussen Gods genade en Gods rechtvaardige regering. We willen nu enkele belangrijke gedeelten noemen, waarin het onderscheid tussen genade en regering duidelijk wordt voorgesteld.

Genesis 3

Dit hoofdstuk geeft het eerste voorbeeld. Hierin komen de beginselen van Gods genade en Zijn regering voor het eerst voor. Wie zien de zondaar: een gevallen, schuldige en naakte zondaar. En we zien een genadig God, Die het weer goed maakt, de schuld wegdoet en de naaktheid bekleedt. God doet dit op Zijn eigen manier. Hij brengt de slang tot zwijgen en geeft hem over tot eeuwige schande. Hij bevestigt Zijn eigen eeuwige heerlijkheid, en Hij verschafft de zondaar zowel leven als gerechtigheid, en dit alles door de dood van het Nageslacht van de vrouw.

Dit was genade, vrije en onvoorwaardelijke volmaakte genade, de genade van God. God geeft Zijn Zoon om 'het Nageslacht van de vrouw' te worden, te sterven voor de verlossing van de mens, te verbrijzelen om de zondaar te kunnen hullen in het kleeid van de goddelijke gerechtigheid. Dit was genade van de meest onmiskenbare aard.

Daarna vinden we in direct verband met de tentoongespreide genade de eerste ernstige daad van Gods regering. Gods genade bekleedde de mens, Zijn regering verdreef hem uit Eden (vs. 21). Maar vers 24 toont de ernst van die regering. Het kleed van dierenhuiden was het heerlijke onderpand van de genade, maar het flikkerende zwaard was het ernstige bewijs van Gods regering. Adam had met allebei te maken. Als hij naar zijn kleed keek, dacht hij aan de genade, aan het feit dat God deze bekleding had gegeven om zijn naaktheid te bedekken. Maar als hij naar het zwaard keek, werd hij herinnerd aan Gods onveranderlijke regeringswegen¹.

Gods genade schijnt met heldere stralen en Gods regering draagt de kenmerken van diepe ernst. Genade en rechtvaardige regering nemen een minder raadselachtige vorm aan als ze in verband gebracht worden met de geschiedenis van het volk van God. Het is van belang deze grote werkelijkheden zo duidelijk voorgesteld te zien onder de vroege beelden van kleed en zwaardmacht.

Waarom verdreef God de mens, nadat Hij hem eerst vergeven had? Dit kan men vragen in verband met ieder toneel in de hele Schrift en in de hele geschiedenis van het volk van God, waarin de samenhang van de werking van genade en regering wordt toegelicht door voorbeelden. De genade vergeeft; maar de raderen van Gods regering rollen verder in al hun majesteit. Adam was volkomen vergeven, maar zijn zonde had blijvende gevolgen. De schuld was weggedaan van zijn geweten, maar zo was het niet met het zweet van zijn aangezicht. Hij ging weg vergeven en bekleed, maar hij kwam terecht te midden van dorens en distels. Hij kon in het verborgene zich voeden met de kostbare vruchten van de genade, terwijl hij in het openbaar de ernstige en onvermijdelijke gevolgen van Gods regeringswegen moest erkennen.

Zo was het met Adam, en zo is het later gegaan. Zo is het ook nu nog in deze tijd. Een duidelijk begrip van dit onderwerp krijgt u bij het licht van de Schrift. Biddende aandacht is vereist. Men moet genade en regering niet met elkaar verwarren. Dan wordt de genade noodzakelijkerwijs beroofd van haar aantrekkingskracht, en Gods regering wordt beroofd van zijn ernst. De volle vergeving van de zonden, die de zondaar mag genieten op grond van Gods vrije genade, wordt maar zelden genoten omdat het hart bezig is met de strenge eisen van Zijn regering. Beide dingen moet

¹ Het kleed en het zwaard zijn de eerste bewijzen van genade en regering. Het zwaard is het teken van Gods regering, de onveranderlijke metgezel daarvan. Beide symbolen komen in de hele Schrift voor.

men goed onderscheiden, en dit verschil wordt duidelijk gehandhaafd in Genesis 3 en overall in de Schrift.

Waren de dorens en distels waarmee Adam werd omringd na zijn verdrijving uit de hof van Eden, in strijd met de volle vergeving waarvan de genade hem eerder had verzekerd? Zeker niet, zijn hart werd verlicht door de stralen van Gods genadige belofte en hij was bekleed met de mantel die Gods genade voor hem had voorbereid, voordat hij zijn plek moest vinden in een wereld die zuchtte onder de vloek van de zonde en hij hier moest werken en worstelen als gevolg van het vonnis van Gods regering. Gods rechtvaardige regering verdreef de mens, maar pas nadat Gods genade hem had vergeven en bekleed. Zo werd hij in een donkere wereld gezonden; maar pas nadat de lamp van de belofte hem in de hand was gegeven om hem te bemoedigen in de duisternis. Hij kon het ernstige besluit van Gods regering verdragen, naarmate hij de ervaring opdeed van de rijke voorziening van Zijn genade.

Genesis 6 e.v.

Nu gaan we naar de ark en de zondvloed in de dagen van Noach, die evenals de bekleding van dierenhuiden en het flikkerende zwaard op treffende wijze een illustratie vormen van Gods genade en Gods regering.

Het geïnspireerde verhaal van Kaïn en zijn nageslacht toont in waarheid de groei van de gevallen mens in het kwaad; terwijl de geschiedenis van Abel en zijn nakomelingen juist de goede vruchten laat zien van hen die geroepen waren tot een leven van geloof. En dat in het toneel van dood en verderf, waar Gods regering onze eerste ouders had gesteld. De eerste linie vervolgt met roekeloze haast de achteruitgang, totdat hun volgroeide schuld het zware oordeel van de vergelding brengt. De laatste linie echter vervolgt door genade een naar boven gerichte wandel, en zij worden veilig door het oordeel heen naar een gereinigde aarde gedragen.

Vóórdat het oordeel in Gods regeringswegen kwam, was de uitverkoren familie en alle schepselen met hen veilig geborgen in de ark, het vaartuig van de genade. Noach was veilig in de ark, evenals Adam met het kleed van dierenhuiden het bewijs was van Gods gunst. En zo kon hij de troon van Gods regering aanschouwen, zoals die haar vernietigende oordeel over een bezoedelde wereld deed komen. God redde Noach in genade, vóórdat Hij de aarde sloeg in Zijn gerechtigheid met het

oordeel van de zondvloed. Het is genade en regering, telkens weer. De genade brengt heil, de gerechtigheid leidt tot oordeel en vergelding. God wordt in allebei gezien. De ark getuigde van Gods genade, maar iedere golf van de zondvloed sprak van Gods regering.

Genesis 27 e.v.

Nog een voorbeeld, een praktisch geval van genade en regering in het boek Genesis, namelijk het leven van de aartsvader Jakob. De hele geschiedenis van Jakob bevat veel lessen met betrekking tot ons onderwerp. Het begint ermee dat hij zijn vader bedriegt met het doel de zegen van zijn broer te verkrijgen. De soevereine genade van God had lang voor Jakobs geboorte hem al verzekerd van de voorrang, en geen mens kon hem daarvan beroven. Maar Jakob was niet van plan te wachten op Gods tijd en wijze, en ging de dingen zelf regelen. Wat was het gevolg? Zijn hele latere leven geeft een waarschuwend antwoord. Hij werd een vluchteling uit zijn ouderlijk huis, en hem stonden 20 jaar van dienstbaarheid te wachten bij Laban. Zijn loon werd tienmaal veranderd en nooit heeft hij zijn moeder teruggezien. Hij was bang om door zijn beledigde broer vermoord te worden. Er werd smaad op zijn familie geworpen en hij vreesde voor zijn leven vanwege de Schemieten. Hij werd bedrogen door zijn tien zonen, en in diepe rouw gedompeld door de veronderstelde dood van zijn geliefde zoon Jozef. Er kwam ook vrees voor de dood vanwege hongersnood, en ten slotte de dood zelf in een vreemd land.

Wat een lessen voor ons! Jakob was het voorwerp van Gods genade, van soevereine, onveranderlijke, eeuwige genade. Dit staat vast, maar daarna was hij tevens het voorwerp van Gods regering. En laten we wel bedenken: niemand kan Gods regering tegenhouden. De gang van die regering is onweerstaanbaar. Het is makkelijker de vloed van de oceaan tegen te houden of de stormwind te weerstaan, dan door enige aardse of hemelse macht Gods regering ongedaan te maken. Dat is ernstig. De genade vergeeft en maakt vrij, volledig en eeuwig. Maar wat een mens zaait, zal hij ook oogsten. Een knecht bezaait een veld door onwetendheid, onoplettendheid of met verkeerde bedoelingen met schadelijk onkruid. Zijn meester vergeeft het volledig, maar de genade verandert de oogst niet; en in plaats van het gouden graan levert het veld een schadelijk gewas.

Zou het zien van dit onkruid hem doen twijfelen aan de genade van zijn meester? Zeker niet. Zoals de genade van de meester de oogst niet veranderde, zo verandert de oogst ook niets aan de genade en de vergeving die voortkwam uit het hart van

de meester. Beide dingen zijn volmaakt onderscheiden; en het beginsel zou niet worden geschonden, zelfs als de meester door zijn bekwaamheid in staat was van het onkruid iets te maken dat meer waard was dan de tarwe. Toch zou het waar blijven: wat een mens zaait, dat zal hij ook maaien.

Dit illustreert het verschil tussen genade en regering. Galaten 6:7 is een korte, maar veelomvattende verklaring van het grote beginsel van Gods regering, een principe van ernstige praktische aard. Het komt er niet op aan wie men is. 'Wat een mens zaait, dat zal hij ook maaien'. De genade vergeeft, ja nog meer, ze maakt u gelukkiger dan ooit. Maar als u onkruid in het voorjaar zaait, dan zult u geen tarwe in de herfst oogsten. Dit is even duidelijk als praktisch, en het wordt door de Schrift en door de ervaring geïllustreerd en gehandhaafd.

Numeri 20

Kijk naar het leven van Mozes. Hij sprak onbedachtzaam met zijn lippen bij de wateren van Meriba (Num. 20). Het gevolg was dat God hem verbood het Beloofde Land binnen te gaan. Maar terwijl het besluit van Gods regering hem buiten Kanaän hield, bracht de grenzeloze genade van God hem op de top van de Pisga, die recht tegenover Jericho ligt (Deut. 34). Daar zag hij heel het land, niet zoals het door Israël werd veroverd, maar zoals het door Gods verbond aan het volk was geschenken. En daarna begroef Hijzelf Zijn geliefde dienstknecht in een dal in het land van Moab. Wat een genade zien wij in dit alles! Als de geest wordt geschokt door het besluit van Gods troon vanwege de zonde van Meriba, wordt het hart in verrukking gebracht door de weergalozige genade op de top van de Pisga.

Gods regering hield Mozes buiten het land Kanaän. Maar Gods genade groef een graf voor hem in het land van Moab. Was er ooit zo'n begrafenis? Kunnen we niet zeggen dat de genade, die het graf van Mozes delvde, alleen is overtroffen door de genade die het graf van Christus gebruikte als een wonderlijk middel in Gods hand? Ja, God kan een graf delven of een kleed maken. En de genade schittert nog meer in deze wondervolle daden, als men ze beziet in verband met de ernstige en rechtvaardige besluiten van de troon van Zijn regering.

2 Samuël 12

Laten we nu nog kijken naar David in de zaak van Uria, de Hethiet. Hier vinden we een treffende voorstelling van genade en regering. In een kwaad moment viel David van zijn hoge standpunt. Door de verblindende macht van de menselijke lust viel hij in een put van zedelijk bederf. In die diepe put bereikte de pijn van de overtuiging van zonde zijn geweten en ontlokte dit aan zijn gebroken hart de berouwvolle woorden: 'Ik heb gezondigd tegen de Heere'. Deze woorden werden snel en helder als volgt beantwoord: 'De Heere heeft ook uw zonde weggenomen'. Dat was absolute genade. Davids zonde was volmaakt vergeven, daar bestaat geen twijfel over.

Maar na die woorden van genade, na de belijdenis van zijn schuld, kwamen de woorden van Gods regering. Nadat de liefdevolle hand de schuld had weggenomen, kwam het zwaard uit de schede om het noodzakelijke oordeel uit te oefenen. Dit is ernstig. David kreeg vergeving, maar later stond Absalom tegen hem op. 'Wat een mens zaait, zal hij maaien'. Iedere daad in zijn eigen sfeer, en elke daad afzonderlijk. De luister van de genade en de ernst van Gods regering zijn allebei hemels. David mocht de voorhoven van het heiligdom betreden als een voorwerp van Gods genade (2 Sam. 12:20), voordat hij de ruwe kant van de Olijfberg beklom in de wegen van Gods regering (2 Sam. 15:30). Maar zijn hart had nooit een dieper besef van de genade dan toen hij Gods rechtvaardige regering onderging.

De lezer kan nog meer voorbeelden in de Schrift vinden. De Bijbel is er vol van en het menselijk leven toont het dagelijks. Hoe dikwijls zien wij mensen in het volle genot van Gods genade, met de zekerheid van de vergeving van al hun zonden, wandelend in onbewolkte gemeenschap met God, terwijl zij al die tijd toch lijden in het lichaam of door bepaalde omstandigheden die het gevolg zijn van vroegere dwaasheden en buitensporigheden. Hier zien wij weer Gods genade en Gods regering, een belangrijk en praktisch onderwerp. Het kan helpen in de studie niet alleen van de Schrift, maar ook van levensbeschrijvingen.

Exodus 34:6-7 wordt dikwijls gezien als een openbaring van Gods genade, maar het is wel degelijk een voorstelling van Gods regering. Als deze verzen een voorstelling van het evangelie zouden vormen, zouden wij een zeer beperkt idee hebben van wat het evangelie is. Het evangelie spreekt zo in 2 Korinthe 5:19: 'namelijk dat God in Christus de wereld met Zichzelf verzoenend was, terwijl Hij hun overtredingen hun niet toerekende en in ons het woord van de verzoening legde'. 'De zonde bezoeken' en 'niet toerekenen' zijn twee totaal verschillende dingen. Het eerste is

God in Zijn regering, het tweede is God in Zijn genade. Het is dezelfde God, maar in verschillende facetten van Zijn openbaring. God is licht, en God is liefde.

OudeSporen 2021

